

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 027849 21 Uvp
Banjaluka, 24.05.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Ljiljane Bošnjak Glizijan, kao članova vijeća, uz učešće Željke Vujanović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi D.G. rođene Z. iz B., koju zastupa punomoćnik S.V., advokat iz B. (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj ... od 02.09.2020. godine, tužene Uprave..., u predmetu ispravke greške u katastarskom operatu, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 027849 20 U od 25.06.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 24.05.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) je odbijena tužba podnesena protiv uvodno označenog akta, kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Područne jedinice B. broj ... od 26.05.2020. godine. Tim prvostepenim rješenjem (tačkom 1. dispozitiva) usvojen je zahtjev R.D. iz B. i izvršena ispravka greške u katastarskom operatu za k.o. B.7, na način da će se na nepokretnosti označenoj kao k.č. br. 4239/2 upisati podnosilac zahtjeva u idealnom dijelu od 1/4, a (tačkom 2. dispozitiva) određeno je da će nakon pravosnažnosti tog rješenja Uprave..., Područna jedinica B., Odsjek za katastarske poslove, izvršiti promjenu u katastarskom operatu na način da će na nepokretnosti iz tačke 1. dispozitiva izvršiti upis u korist R. V. D. JMBG ..., sa 1/4 dijela, uz umanjenje idealnog dijela već upisanog korisnika Z.K..D., te će se ista upisati sa 3/4 dijela. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa od 26.05.2020. godine, jer je za svoju odluku dala valjane, na zakonu zasnovane razloge. Sud je podržao utvrđenja tužene da je prvostepeni organ, na osnovu izvedenih dokaza, potpuno i pravilno utvrdio da su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi za ispravku greške u katastarskom operatu primjenom odredaba člana 13. stav 1. Zakona o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 19/96 i 15/10 - u daljem tekstu: Zakon) i člana 71. stav 1. i 2. Pravilnika za održavanje premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/09 i 35/12 - u daljem tekstu: Pravilnik), koji propisi su na snazi shodno odredbi člana 189. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12, 110/16 i 62/18), pri čemu je svoje rješenje od

26.05.2020. godine decidno obrazložio. Ovo stoga što iz podataka upravnog spisa nesporno proizilazi da su pravni prednici zainteresovanog lica R.D. (V.A. i V.S.) svojevremeno kupoprodajnim ugovorom broj ... zaključenim dana 15.03.1969. godine sa Dž. O. kupili od istog 1/4 dijela kuće sa kućištem označene kao k.č. br. 63/8 ukupne površine 466 m² upisane u zk. ul. br. 7178 k.o. B., a kojim ugovorom je precizno definisano da to u naravi predstavlja stan (opisane prostorije) u prizemlju sa zapadne strane kuće sa posebnim ulazom, uključujući pravo korišćenja zemljišta koje se nalazi ispod prozora kuće i navedenih prostorija do Ulice Želje Barića, s tim da ulaz u kuću ostaje zajednički, a ustupljena im je i 1/2 šupe koja se nalazi u dvorištu, kao i prilaz toj šupi, a koji ugovor je proveden u zemljišno-knjižnoj evidenciji na način da su V. upisani kao suvlasnici sa dijelom 1/4, a Dž.O. sa 3/4 dijela. Dalje iz spisa proizilazi da je u postupku javnog izlaganja koje je za k.o. B. 7 provedeno u periodu od 1969. do 1977. godine, navedena k.č. br. 63/8 „kuća sa dvorištem“ ukupne površine 466 m² dobila novi broj u tada formiranom katastarskom operatu k.č. br. 4239 i kao takva je dana 10.11.1977. godine upisana u popisni list broj 771 k.o. B. 7 na V.A. sa 1/4 dijela i Dž. O. sa 3/4 dijela, što je bilo pravilno postupanje, za razliku od naknadne radnje koju je istog dana 10.11.1977. godine provela tadašnja Komisija za izlaganje kada je predmetnu k.č. br. 4239 cijepala na k.č. br. 4239/1 u naravi „kuća“ površine 113 m² koju je upisala u popisni list broj 771 k.o. B. 7 na ime V.A. sa 1/4 dijela i Dž.O. sa 3/4 dijela i k.č. br. 4239/2 u naravi „dvorište“ ukupne površine 353 m² koju je bez pravnog osnova, suprotno faktičkom stanju i ugovoru o kupoprodaji nepokretnosti iz 1969. godine upisala na ime Dž.O. u poseban popisni list broj 770 k.o. B. 7 sa 1/1 dijela (umjesto na V.A. sa 1/4 i Dž. O. sa 3/4 dijela), a što je dakle greška koja se mora ispraviti u okviru upravnog postupka po zahtjevu zainteresovanog lica R.D. koji je pravni sljednik V., jer je on kupac nepokretnosti koje su oni stekli od Dž.O. (1/4 kuće i dvorišta), a koja 1/4 dvorišta se zbog ovog propusta tadašnje Komisije za izlaganje danas vodi na tužiteljici u katastarskom operatu, jer je ona nepokretnosti kupila od Dž. Sud je podržao utvrđenja organa da za upis cjelokupnog dvorišta u poseban popisni list broj 770 k.o. B. 7 na ime Dž.O. sa 1/1 dijela nije bilo pravnog osnova, a niti saglasnosti V.A., jer je sa ovim njegov stan u prizemlju kuće ostao bez prilaza i dijela kupljenog dvorišta, pri čemu je obrazloženo iz kojih razloga nije prihvaćen nalaz i mišljenje vještaka geodetske struke u dijelu gdje se tvrdi da „nema greške u katastarskom operatu jer je cijepanje parcele izvršeno uz saglasnost i po zajedničkom prijedlogu V.A.i Dž.O.“, obzirom da je zainteresovano lice R. D. dostavio dokaz izveden u vanparničnom postupku, konkretno nalaz i mišljenje vještaka grafološke struke G.Lj. od 20.10.2014. godine koji je potvrdio da potpis u rubrici „Konstatacija i potpisi zainteresovanih lica i članova Komisije gdje se pod rednim brojem 260 nalazi izmjena starog i upis novog stanja na parceli 4239 k.o. B. 7 na originalu dokumenta, naziva staro stanje/novo stanje, nije autentični potpis skriptora A.V.“. Konačno je sud podržao utvrđenja organa da se tužiteljica ne može pozivati na savjesnost, jer je u kupoprodajnom ugovoru broj ... zaključenom dana 30.04.1994. godine kojim je ona stekla nepokretnosti od pravnih sljednika Dž. O., jasno navedeno da kupuje nepokretnosti upisane u pl. br. 770 i 771 k.o. B., koje u naravi predstavljaju poseban dio porodične kuće na sprat i dvorište od 3/4 dijela i vrt niže kuće na kojem je izgrađen dvorišni objekat, što znači da je ona znala da ne kupuje cjelokupno dvorište, jer isto nije u cijelosti ni pripadalo njenim pravnim prednicima, obzirom da je dio od 1/4 prodat 1969. godine V., a opisanom greškom u izlaganju 1977. godine upisano sa 1/1 dijela na Dž.O., što sve znači da su bili ispunjeni uslovi da se ova greška u katastarskom operatu, čije je postojanje sa sigurnošću utvrđeno, ispravi na način kako je to učinio prvostepeni organ rješenjem od 26.05.2020. godine, a podržala tužena osporenim aktom.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužiteljica pobija zakonitost iste zbog povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu navodi da se nižestepeni sud nije upustio u odlučivanje, već je konstatovao stanje kakvo je konstatovao i tuženi organ bez razjašnjavanja osnovanih tužbenih navoda u pogledu primjene materijalnog

prava i generalno primjene Zakona o opštem upravnom postupku. Ne spori da je u ovom slučaju pravno relevantna odredba člana 71. stav 1. i 2. Pravilnika koju citira, ali dodaje da sud paušalno negira navode iz tužbe kojim se ukazivalo da je prilikom odlučivanja organa uprave, protivno odredbi člana 173. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18), prevashodno cijenjen nalaz i mišljenje vještaka grafološke struke koji je konstatovao da je potpis V.A. falsifikovan, iako taj dokaz nije izveden u okviru ovog upravnog postupka, već je to vještačenje određeno samoinicijativno za potrebe drugog (sudskog) postupka, a samo je dostavljeno prvostepenom organu. U skladu sa navedenim, a imajući u vidu sadržaj propisa na osnovu kojih se vrši ispravka greške u katastarskom operatu, smatra da je jedino relevantno mišljenje vještaka geodetske struke, a on se nedvosmisleno izjasnio da su prilikom izlaganja na javni uvid nepokretnosti 1977. godine V.A. i Dž.O. podnijeli zajednički zahtjev za cijepanje parcele k.č. br. 4239 na parcele k.č. br. 4239/1 i 4239/2, što je pravilno i učinjeno od strane tadašnje Komisije za izlaganje. Ne spori da je ispravka greške u katastarskom operatu u nadležnosti postupajućeg organa uprave, ali to samo pod uslovom da stručno lice geodetske struke utvrdi da greška postoji, a ovdje to nije slučaj. Napominje da sud apsolutno neosnovano konstatuje da je tužiteljica znala da na terenu ima manji obim prava od onog upisanog u katastarskom operatu, jer za takvo utvrđenje organa nema uporišta u izvedenim materijalnim dokazima. Zaključuje da je pobijana odluka, kao i drugostepeno rješenje, opterećena suvišnim i dugačkim obrazloženjem koje u konačnosti ne daje odgovor na suštinska pitanja iz tužbe. Zbog navedenog predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, ili da se ista ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje nižestepenom sudu, a postavila je zahtjev za nadoknadu troškova postupka koji se odnosi na sastav zahtjeva od strane advokata u iznosu od 877,50 KM sa troškovima sudske takse u iznosu od 100,00 KM.

Tužena je dostavila odgovor na zahtjev u kojem navodi da ostaje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta.

Zainteresovano lice, R.D. je dostavio odgovor na zahtjev u kojem navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita i valjana obrazložena, zbog čega predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene od 02.09.2020. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužiteljica nije dovela u sumnju navodima zahtjeva.

Netačan je navod tužiteljice da se nižestepeni sud nije upustio u odlučivanje već je samo konstatovao stanje koje je konstatovala tužena u osporenom aktu, jer suprotno proizilazi iz obrazloženja pobijane presude u kojem se sud decidno izjasnio o svakom pravno relevantnom činjeničnom i pravnom utvrđenju organa, navodeći konkretno zašto ih je ocijenio pravilnim, a koje navode nižestepenog suda u cijelosti podržava i ovaj Vrhovni sud Republike Srpske.

Neosnovan je navod tužiteljice da prvostepeni organ nije imao ovlašćenje da prilikom odlučivanja o zahtjevu za ispravku greške u katastarskom operatu cijeni nalaz i mišljenje vještaka grafološke struke koji je nesporno potvrdio suštinski navod zainteresovanog lica da je potpis V. A. na zahtjevu za cijepanje parcele k.č. br. 4239 falsifikovan, a što je u konačnom uzrokovalo

grešku u katastarskom operatu, pri čemu treba ukazati da tužiteljica ničim ne osporava utvrđenja ovog vještaka, već samo tvrdi da taj nalaz i mišljenje nije u saglasnosti sa nalazom i mišljenjem vještaka geodetske struke koji je navodno jedini relevantan, što takođe nije tačno. Ovo stoga što se vještak geodetske struke u osnovi izjašnjavao o istorijatu parcele k.č. br. 4239 od njenog formiranja u katastarskom operatu do danas, navodeći „da su V.A. i Dž.O. podnijeli zajednički prijedlog za cijepanje pomenute parcele, jer u službenoj ispravi postoje potpisi oba ova lica“, a koje utvrđenje ovog vještaka prvostepeni organ osnovano nije uvažio, jer je iz pomenutog nalaza i mišljenja vještaka grafološke struke od 20.10.2014. godine utvrdio da je potpis V.A. na toj ispravi falsifikovan.

Konačno, netačan je navod tužiteljice da je neosnovano utvrđenje organa da je ona znala da na terenu ima manji obim prava (3/4 dvorišta) od onog upisanog u katastarskom operatu (1/1 dijela), jer je to utvrđenje zasnovano na materijalnim ispravama, konkretno ugovoru o kupoprodaji nepokretnosti koji je tužiteljica zaključila dana 30.04.1994. godine broj ... sa pravnim sljednicima Dž.O., u kojem ugovoru je tačno navedeno da kupuje nepokretnosti po novom premjeru upisane u pl. br. 770 i 771 k.o. B. 7, koje u naravi predstavljaju poseban dio porodične kuće na sprat i dvorište od 3/4 dijela sa vrtom niže kuće na kojem je izgrađen dvorišni objekat, kako je to sve i obrazloženo u pobijanoj presudi koja nema nedostatke u smislu da nije odgovoreno na sve relevantne navode tužbe, na čemu se neosnovano insistira u zahtjevu za vanredno preispitivanje.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužiteljice za vanredno preispitivanje iste odbija, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužiteljice odbijen, pa proizilazi da ona nije uspjela u ovom postupku, zbog čega joj ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog.

Zapisničar
Željka Vujanović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Acić